



Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Raduň, okres Opava

Gudrichova 223, 747 Raduň

Identifikátor školy: 600 142 922

Termín konání orientační inspekce: 8. – 11. duben 2003

| | |
|-------------------|----------------|
| Čj.: | 145 60/03-5113 |
| Signatura: | on5zw143 |

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (dále jen ZŠ) Raduň, Gudrichova 223 je příspěvkovou organizací poskytující základní vzdělávání žákům 1. – 9. ročníku. Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 (včetně zapracovaných doplňků). Podle posledního rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je celková kapacita školy 310 žáků, počet skutečně docházejících žáků je 248. Součástí školy je školní družina (dále jen ŠD) s kapacitou pro 101 dětí. ŠD zajišťuje provoz ve třech odděleních, která navštěvuje 82 dětí. V objektu školy se nachází školní jídelna s možností výdeje 345 jídel.

Výuku v ZŠ zajišťuje celkem 18 pedagogů, z toho 3 vychovatelky, které se věnují výchově mimo vyučování.

Od 1. 1. 2003 se staly součástí základní školy tři odloučená pracoviště **mateřských škol** (dále jen MŠ) s celkovou kapacitou pro 115 dětí, a to v Raduni, Chvalíkovcích a ve Vršovcích. Každá z nich užívá ke svému provozu účelovou budovu (jedná se o původně samostatné MŠ v adaptovaných objektech) a k ní přiléhající školní zahradu. Jednotlivá předškolní zařízení mají určenou vedoucí učitelku, která je pověřena ředitelem právního subjektu vedením příslušného pracoviště. Výchovně-vzdělávací činnosti se celkem věnuje osm učitelek. Stravování dětí v MŠ Chvalíkovic a Vršovice zajišťují školní jídelny v místě působnosti škol. Společným zřizovatelem je Obec Raduň.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve společenskovední složce vzdělávání (český jazyk a cizí jazyky),
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v přírodovědné složce vzdělávání (matematika, zeměpis, vlastivěda, prvouka),
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Předmětu český jazyk vyučuje na 1. stupni šest učitelek, z nichž dvě nemají pro daný stupeň školy předepsanou kvalifikaci. Ve všech třídách 2. stupně je výuka češtiny zajištěna dvěma učitelkami s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Z celkové týdenní dotace stanovené učebním plánem, která činí pro jedenáct tříd devíti ročníků 72 hodin, je 56 hodin (tj. 78 %) vyučováno pedagogy s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka cizích jazyků (angličtina, němčina) je zajištěna čtyřmi učitelkami, které absolvovaly akreditované kurzy pořádané Pedagogickým centrem Ostrava nebo Střediskem vzdělávání pedagogů (SVP) Opava.

Na obou stupních ZŠ pracují metodické orgány, a to metodické sdružení 1. stupně a předmětová komise pro výuku jazyků na 2. stupni. Jejich činnost se řídí vlastními ročními

plány, které obsahují hlavní úkoly (např. tvorbu tematických plánů, stanovení jednotných kritérií pro hodnocení žáků, formy prověřování znalostí žáků, přípravu soutěží a olympiád ap.) a metodickou část. Tato se zaměřuje na práci se žáky s vývojovými poruchami učení, na pomoc začínajícím učitelům a učitelům s velmi krátkou praxí. Z jednotlivých neformálních schůzek jsou pořizovány zápisy.

Matematice vyučuje celkem devět učitelů. Na 1. stupni zajišťuje výuku (včetně sledované prvouky a vlastivědy) šest učitelek, z nichž dvě nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na 2. stupni vyučují tři učitelky a všechny splňují výše uvedené podmínky. Z celkové týdenní hodinové dotace je s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno 82,4 % hodin. Výuka zeměpisu je zajištěna pedagogem s požadovanou kvalifikací.

Ve škole pracuje předmětová komise matematiky a metodické sdružení učitelek 1. stupně. Činnost metodických orgánů vychází z potřeb vyučujících, je převážně zaměřena na sjednocení časově tematických plánů, písemných prací, požadavků na žáky, předkládání požadavků na vybavení kabinetů a na přípravu žáků na soutěže.

Vedení školy dlouhodobě podporuje další vzdělávání i kvalifikační růst učitelů. Ti si průběžně, na základě vlastního zájmu i potřeb školy, prohlubují své vzdělání zejména prostřednictvím vzdělávací nabídky Pedagogického centra v Ostravě (s pobočkou v Opavě) i samostudiem odborné literatury.

Předložená dokumentace související s organizační strukturou školy je promyšleně zpracována. Organizační a provozní řád je přizpůsoben nové realitě – vzniku příspěvkové organizace s několika odloučenými pracovišti. Vymezuje organizační členění, dále pak kompetence pracovníků, principy řízení a oceňování zaměstnanců a zajištění informačního systému. Vnitřní řád školy zohledňuje práva žáků a zaměstnanců.

Celoroční plán obsahuje hlavní úkoly pro daný školní rok, v nichž se klade důraz především na naplňování základních principů vzdělávání a výchovy. Dílčí úkoly jsou konkretizovány do jednotlivých činností s uvedením termínů a osobní zodpovědností za jejich splnění.

Kontrolní činnost ředitele a pracovníků pověřených kontrolou je prováděna v souladu s celoročním plánem školy. V kontrolních záznamech jsou uváděna případná nápravná opatření s termíny následných kontrol. Závěry slouží jako podklad k analýze celkového působení školy. V návaznosti na kontrolní systém jsou stanovena kritéria hodnocení práce zaměstnanců. Kritéria byla projednána na zahajovací pedagogické radě a jsou zveřejněna na nástěnce ve sborovně.

Vnitřní i vnější informační systém je funkční, informace pedagogům jsou předávány na poradách stanovených plánem nebo na provozních poradách, které se konají zpravidla jedenkrát měsíčně. Využívá se také operativního přenosu informací prostřednictvím zpráv na nástěnce ve sborovně. Informovanost žáků zajišťují třídní učitelé, využívá se školního rozhlasu, nástěnek ve třídách a na chodbách. Rodičům se zprávy dostávají na třídních schůzkách nebo formou zápisů v žakovských knížkách. V případě potřeby a zájmu mohou rodiče v předem dohodnutém čase školu osobně navštívit. Veřejnost se o životě školy dovídá z informačních letáků, ze zpráv ve školou vydávaném měsíčníku Naděje a prostřednictvím hlášení obecního rozhlasu. Rodiče se mohou s prací školy seznámit při příležitosti konání dnů otevřených dveří.

Škola vykazuje velmi dobrou spolupráci se zřizovatelem, zástupci samospráv v místech sídla odloučených pracovišť i s ostatními subjekty působícími v obci. Významná je již dlouholetá spolupráce s německou školou ve městě Kelbra, kde při vzájemných setkáních a výměnných pobytech mohou žáci porovnat své dovednosti ve sportovních, výtvarných a vědomostních soutěžích. Významná je elektronická komunikace dětí pomocí Internetu.

Výchovně-vzdělávací proces v **mateřské škole** zajišťují čtyři plně kvalifikované učitelky v Raduni, dvě učitelky ve Vršovcích a dvě učitelky ve Chvalíkovcích. Vesměs všechny zde dlouhodobě působí a znají sociální prostředí a rodinné zázemí dětí. Jednotlivé kolektivy zaměstnanců jsou stabilizované, provozní pracovnice spoluvytvářejí velmi dobré podmínky pro život dětí v MŠ (čistota prostředí, údržba školních zahrad, péče o květinovou výzdobu, pomoc při organizování různých aktivit MŠ v obcích). Pravidla zajištění provozu zařízení jsou uvedena v organizačních a provozních řádech pro jednotlivá pracoviště, kompetence jednotlivců jsou uvedeny v personální dokumentaci MŠ. Povinná dokumentace je vedena prokazatelným způsobem, kritéria pro hodnocení výkonů na pracovišti jsou se zaměstnanci školy projednávána na pracovních poradách (zápisy z pedagogických a provozních porad).

Výchovně-vzdělávací cíle školy jsou uvedeny ve školním vzdělávacím programu a dále rozpracovány do třídních programů. Všechny učitelky využívají námětového plánování a při jeho tvorbě zohledňují konkrétní podmínky svého pracoviště. Při inspekci bylo zjištěno, že pedagogické pracovnice se dále průběžně vzdělávají, nejčastěji prostřednictvím aktuální nabídky vzdělávacího střediska a studují současnou pedagogickou literaturu a metodické materiály (certifikáty o získaném vzdělání založené v personální dokumentaci).

Organizace činnosti MŠ a dosavadní informační systém jsou vyjádřeny v povinné i operativní dokumentaci založené na jednotlivých pracovištích. Předložená dokumentace měla velmi dobrou vypovídací hodnotu i administrativní úroveň.

Personální podmínky v mateřské škole jsou hodnoceny jako vynikající.

Personální podmínky v základní škole umožňují realizovat zvolený vzdělávací program a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Personální podmínky v rámci celé příspěvkové organizace umožňují efektivně realizovat vzdělávací programy a jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola působí v dobře udržovaném, rozsáhlém objektu, ve kterém je dostatek prostoru pro jednotlivé třídy a odborné učebny (cizích jazyků, hudební výchovy, výtvarné výchovy, chemie a fyziky, přírodopisu, dvě učebny pro informatiku a didaktická učebna). Výuce pracovních činností slouží cvičná kuchyň, žákovské dílny a školní pozemek se skleníkem. Často je využívána i v době mimo vyučování tělocvična včetně dvou sportovních ploch (asfaltová hřiště) v areálu školy. Ve spolupráci s obecním úřadem byla do prostor školy umístěna obecní knihovna, která slouží jak žákům, tak i veřejnosti jako informační centrum. V objektu školy jsou vyčleněny prostory pro školní družinu a jídelnu. Herní ŠD jsou dostatečně velké, vkusně a účelně zařízené.

Všechny vyučovací hodiny sledovaných předmětů probíhaly v běžných třídách, které jsou vybaveny starším, ale renovovaným školním nábytkem (některé i novým). Prostorové, světelné i tepelné podmínky odpovídají počtu žáků i potřebám výuky. Ve všech třídách je k dispozici hygienické zázemí, ve třídách 1. stupně i relaxační koutky s koberci. Výzdoba je postavena na ukázkách žákovských prací a doplněna, zejména na nižším stupni, potřebnými tabelárními pomůckami. Estetická úroveň tříd 1. stupně je vynikající. Běžné učebny 2. stupně působí neosobně; nástěnky i magnetické tabule, kterých je v každé třídě dostatečné množství, nejsou využity efektivně. Učební pomůcky pro sledované předměty jsou v potřebném množství uloženy v kabinetních sbírkách.

V hospitovaných jazykových hodinách byly využity zejména slovníky, pracovní sešity, Pravidla českého pravopisu i pomůcky (kartičky s pojmy, slovy, pracovní listy a texty), které si učitelky připravují samy. Dle jejich sdělení pracují žáci vyšších ročníků s výukovými programy (v počítačové učebně) pro nácvik syntaxe, k doplnění výuky literární výchovy jsou k dispozici video programy. V hospitovaných hodinách však audiovizuální technika nebyla využita. Pro sledované předměty má škola k dispozici ucelené řady učebnic se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Učebnice byly ve všech hospitovaných hodinách efektivně využívány.

Výuka matematiky, zeměpisu, vlastivědy a prvouky rovněž probíhala v kmenových třídách. Odborné učebny pro jmenované předměty 2. stupně nejsou zřízeny. Učebních pomůcek má škola potřebné množství. Jejich skladba umožňuje plnit vzdělávací program. Rovněž jsou využívány tabelární pomůcky zaměřené k aktuálně probíranému učivu. Dle finančních možností jsou obměňovány a doplňovány. Fond učebnic je dostačující, jsou vytvořeny ucelené řady učebnic. Na prvním stupni se využívá pracovních sešitů.

Mateřská škola jako celek má k dispozici dostatečně velké prostory, ve kterých je pedagogický proces realizován. Vnitřní uspořádání tříd a heren podporuje osobní samostatnost dětí a umožňuje jim snadný přístup k hračkám a pomůckám. Celé prostředí působí příznivým dojmem, je esteticky upravené, bezpečné, vyzdobené převážně dětskými výtvarnými pracemi a výrobky dětí. Školní nábytek je z části původní, z části modernizovaný, doplněný novými zařízeními a náradím. Všechna pracoviště jsou vybavena základní didaktickou technikou (např. radiomagnetofony, CD přehrávače, gramofony, kopírka) a také dostatečným množstvím současné dětské i pedagogické literatury včetně metodických materiálů. Školní zahrady jsou vzorně udržovány a vybaveny novým dřevěným náradím a dalším vhodným zařízením (průlezky, šplhadla, zahradní domky, lavičky, zastřešený altán). Hygienická zařízení v budovách jsou vhodně rekonstruována.

Materiálně-technické podmínky výchovy a vzdělávání dětí v mateřské škole jsou hodnoceny jako vynikající.

Z hlediska hospitovaných předmětů jsou materiálně-technické podmínky hodnoceny jako velmi dobré a umožňují efektivně realizovat vzdělávací program.

Celkově jsou ve škole materiálně-technické podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

| |
|--|
| HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ SPOLEČENSKOVĚDNÍCH A PŘÍRODOVĚDNÝCH A V SOUČÁSTI ŠKOLY – MATEŘSKÉ ŠKOLE |
|--|

Realizace vzdělávacích programů

Porovnáním realizovaného učebního programu s rozvrhy hodin jednotlivých tříd všech ročníků, zápisů v třídních knihách a časově tematických plány bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá v souladu s učebními osnovami. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Na počátku školního roku kontroluje ředitel školy soulad časově tematických plánů s osnovami, v hospitační činnosti pak sleduje jejich průběžné plnění. Pro zjišťování výsledků učení používá škola v 5. a 9. ročníku standardizované testy KALIBRO.

Školní vzdělávací programy v **mateřské škole** v písemné podobě zohledňují a zahrnují možnosti, poslání a vize školy v souladu s vyhláškou o mateřských školách. Jsou zaměřeny na plnohodnotný rozvoj osobnosti dítěte s ohledem na jeho potřeby, zájmy a na rozvíjení emocionálního vztahu dětí k přírodě, životnímu prostředí a k domovu. Výchovně-vzdělávací program jako celek upřednostňuje práci s náměty a využívá k tomu ročních dob a s nimi

souvisejících lidových tradic i tradic školy v obci (Pálení čarodějnic, Svět draků, Den matek, Rozloučení se školáky, Den dětí, Maškarní rej, vánoční pečení, malování kraslic aj.).

Talentedé děti mají možnost rozvíjet své výtvarné, hudební i pohybové schopnosti v zájmových útvarech, např. ve hře na zobcovou flétnu, gymnastice, keramickém a dramatickém kroužku.

Při jednotlivých předškolních zařízeních fungují neoficiální kluby rodičů, které se ve spolupráci s učitelkami i provozními pracovníci podílejí na přípravě i průběhu výchovně-vzdělávacího programu, zejména při organizování slavností, výletů, výstav, kulturních a sportovních vystoupení dětí. Rodiče jsou o průběhu výchovně-vzdělávacího procesu průběžně informováni osobně pedagogy nebo prostřednictvím poutavých nástěnek ve všech třech zařízeních.

V průběhu inspekce bylo zřejmé, že MŠ přizpůsobuje výchovně-vzdělávací činnost sociálním a emocionálním potřebám dětí. Učitelky měly přiměřené nároky na děti a vzhledem k jejich vývojovým možnostem diferencovaly své požadavky (specifika práce s dětmi ve věkově smíšené skupině).

Realizace výchovně-vzdělávacích činností v mateřské škole probíhala v souladu se školním vzdělávacím programem a jeho závaznými ukazateli.

Realizace vzdělávání a výchovy v základní škole je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola. Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Způsob kontroly plnění osnov a učebního plánu je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů společenskovední složky vzdělávání

Sledovaná společenskovední složka výuky byla hodnocena na základě hospitací v předmětech český jazyk, anglický a německý jazyk. Týdenní tříhodinová dotace cizích jazyků je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Časová dotace specifických složek českého jazyka je vyučujícími prvního stupně vhodně volena dle potřeby. Na druhém stupni je výuka mluvnice dotována většinou dvěma hodinami, literární výchova a sloh jednou hodinou týdně.

Bezprostřední příprava učitelek na vyučování vychází z časově tematických plánů, které jsou konzultovány v rámci metodických orgánů. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je sledována. Stanovené výukové cíle v tematických plánech i v navštívených vyučovacích hodinách odpovídají standardu vzdělávání. Všechny vyučující jsou řádně informovány o žácích se specifickými poruchami učení. Práce s těmito žáky byla průkazná z žákovské dokumentace i dokumentace proškolených dyslektických asistentů provádějících reedukační péči. Učitelky převážně řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny a individuální zvláštnosti žáků respektovaly. V některých hodinách si však neoponechaly dostatečný časový prostor pro shrnutí, hodnocení a sebehodnocení žáků, kteří pak nebyli schopni si uvědomit, zda byl stanovený cíl splněn. Aktivita žáků se vždy odvíjela od vynikající až průměrné vstupní a průběžné motivace a zvolených metod a forem práce. Jejich časté střídání s ohledem na věk, schopnosti i únavu žáků bylo zaznamenáno především v nižších ročnících. V hodinách českého jazyka na 2. stupni převažoval frontální způsob výuky, v hodinách cizích jazyků se střídaly kooperativní činnosti s individuálními.

V mluvnické složce českého jazyka byl kladen důraz na procvičování, upevňování i aplikaci získaných vědomostí a dovedností z předešlých hodin i ročníků. Žáci byli vedeni k samostatné práci s učebnicí i výukovými texty, přičemž jim učitelky průběžně poskytovaly radu a pomoc. Učení žáků bylo většinou podporováno a motivováno pozitivním slovním hodnocením. V hodinách slohu na obou stupních školy převažovala práce s texty zaměřená na výběr

a správné využití jazykových a stylistických prostředků. Pozornost byla věnována i rozvoji komunikativních dovedností prostřednictvím referátů a mluvních cvičení.

Téměř ve všech v hodinách cizích jazyků byly pokyny vyučujících a vzájemná komunikace vedeny v příslušném jazyce, žáci většinou s porozuměním reagovali. Všeobecně podceňena byla funkce motivační, relaxační prvky byly zařazovány jen výjimečně. Ve všech navštívených hodinách bylo vhodně využito didaktické techniky k poslechu cizojazyčných textů a nácviku správné výslovnosti.

Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všechny vyučující ověřovaly pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení ústního či písemného žákovského projevu. Jen ojediněle byli žáci vedeni k sebehodnocení. Při kontrole žákovské dokumentace bylo zjištěno, že úkoly a cvičení jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a hodnoceny, žáci však nejsou vždy důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

Pro žáky 9. ročníku se zájmem o sledovaný předmět je ve škole zřízen nepovinný předmět cvičení z českého jazyka.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukáznění. Komunikativní dovednosti zejména mladších žáků byly na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech společenskovědní složky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědné složce vzdělávání

Hospitovány byly hodiny matematiky, zeměpisu, vlastivědy a prvouky. Základem plánování a přípravy vyučujících jsou časově tematické plány, v nichž je učivo předepsané učebními osnovami rozpracováno na jednotlivé měsíce školního roku. Všechny vyučující byly na výuku připraveny. Většina (převážně na 2. stupni) však nedokázala v úvodu hodiny formulovat konkrétní vzdělávací cíl.

Motivace žáků vycházela především z pozitivních interpersonálních vztahů a využívala zkušenosti žáků z běžného života.

Téma hodin bylo voleno tak, že byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Matematické pojmy a vztahy byly vytvářeny systematicky s využitím cyklického probírání učiva. Ve vyučovacích hodinách bylo dbáno na logickou výstavbu nových znalostí. Učivo bylo aplikováno věcně správně. Ojediněle se vyskytly nepřesnosti v matematické terminologii. Učitelky využívaly mezipředmětových vztahů a aplikace matematických znalostí do denního života.

Navštívené vyučovací hodiny na prvním stupni měly velmi dobrou úroveň. Použité vyučovací metody umožnily žákům pracovat individuálním tempem, efektivně využívat vyučovací čas a podporovaly jejich úspěšné uplatnění v hodině. Prolínala se přímá práce vyučujících se žáky s jejich samostatnou prací, na kterou měli žáci vždy dostatek času. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a nenásilné, vždy přiměřené věku a možnostem žáků. Většina činností směřovala k upevňování dovedností v numerickém počítání (pamětné i písemné). Tyto znalosti pak byly aplikovány ve slovních úlohách. Po samostatné činnosti žáků téměř vždy následovala kontrola správnosti řešení a následná práce s chybou. V navštívených hodinách byla chyba v řešení úkolu většinou brána jako samozřejmá součást nového poznání, což mělo velmi dobrý vliv na další aktivní činnost žáků. Promyšlené využívání pracovních sešitů, souborů karet,

početních úkolů připravených na tabuli přispívalo k efektivitě vyučovacího času. Zařazování relaxačních chviliek snižovalo únavu žáků.

Na druhém stupni převládal frontální způsob výuky s prací jednoho nebo dvou žáků u tabule, zejména v částech zaměřených na opakování nebo procvičování nového učiva. Výklad nové látky navazoval na prověřené znalosti z minulých hodin. Vhodným způsobem bylo využíváno pomůcek, životních zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů. Pokyny pro činnost byly jasné a srozumitelné. Ze strany vyučujících byla většinou dodržována přesná odborná terminologie a na totéž bylo dbáno i při vyjadřování žáků. Práce s učebnicemi, učebními texty a pomůckami směřovala k maximálnímu pochopení probírané látky. Možnost volby alternativních způsobů řešení daných úkolů u žáků vyšších ročníků nebyla z jejich strany využívána a spíše se drželi zavedených algoritmů.

Struktura výše uvedených hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Probírané učivo je obsaženo v tematických plánech vyučujících. Při plánování výuky je pamatováno na zachování kontinuity mezi jednotlivými ročníky. Perspektivní i bezprostřední příprava pedagogů na výuku je zodpovědná, plánované cíle jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie a praxe. Ve většině navštívených hodin byly zařazovány prvky úvodní i průběžné motivace (odkazy na aktuální události, vlastní zkušenosti žáků a mezipředmětové vztahy). Vyučující na začátku hodiny i v jejím průběhu zjišťovaly výchozí vědomosti a podle toho korigovaly i samotný výklad nového učiva. Ověřování pochopení látky nebylo ve všech hodinách stejně důsledné. Otázky při opakování byly převážně zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva, méně již na pochopení vztahů a souvislostí. Metodicky byla výuka zajištěna řízeným rozhovorem, výkladem, individuální či skupinovou prací s mapou, atlasem nebo učebnicí. Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současnými poznatky. Žáci sedmého ročníku mohou navštěvovat volitelný předmět zeměpisný seminář.

V závěru většiny navštívených hodin proběhlo pouze hodnocení činnosti žáků. Chybělo závěrečné shrnutí probraného učiva, splnění cíle a sebehodnocení žáků.

Vztah vyučujících k žákům byl vstřícný a kamarádský, byly vytvářeny příznivé podmínky důvěry a spolupráce. Žáci měli přiměřeně svému věku prostor pro komunikaci a vyjádření vlastních názorů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech přírodovědné složky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Motivační postupy s využitím předchozích zkušeností a praktických dovedností dětí byly převážně dobře zvolené, účinně podporující zvědavost dětí. Možnost osobního uplatnění zejména v řízených činnostech byla u jednotlivých učitelek rozdílná. Vzájemná spolupráce dětí a vztahy mezi dětmi rozdílného věku (ohleduplnost, pomoc druhému) byly cíleně podporovány. Učitelky povzbuzovaly děti v situacích, kde se projevovala jejich nejistota a posilovaly jejich sebedůvěru. Důsledné vyžadování pravidel soužití dětské skupiny (způsob jednání, chování, pohyb dětí v prostorách MŠ) se příznivě projevilo v přirozené kázni dětí. Pozitivní hodnocení s oceněním snahy i úsilí jednotlivců bylo správně využíváno a posilovalo tvorbu vlastních postojů a sebehodnocení u dětí.

Ve skupině dětí byla rozvíjena atmosféra vstřícnosti, otevřená komunikace s důrazem na jejich citové prožitky a vnímavost. Děti spolupracovaly ochotně, jejich celkový projev byl uvolněný, přirozený, zřejmá byla i vyváženost verbálního projevu.

Ve výchovně-vzdělávacích aktivitách byla zaznamenána přehledná organizace všech činností, promyšlené vedení pedagogického procesu v souladu s dílčími úkoly třídních vzdělávacích programů.

Použité metody a formy práce s dětmi převážně odpovídaly podmínkám a věkovému složení třídy. Zřetelně se zde projeví dlouhodobé zkušenosti a praktické dovednosti pedagogických pracovníků. Zvolené způsoby práce podporovaly seberealizaci dětí zejména u spontánních činností, u řízených činností převažovala práce s celou dětskou skupinou.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti byla posuzována z hlediska veškerých podmínek a možností MŠ vyhovět současným trendům předškolní pedagogiky a požadavku co nejvíce individualizovat výchovu dítěte ve spolupráci s rodinou. Výchovně-vzdělávací aktivity byly přehledně organizovány, promyšlené bylo vedení pedagogického procesu v souladu s dílčími úkoly třídních vzdělávacích programů.

Průběh pedagogického procesu v mateřské škole je hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vedení školy průběžně vyhodnocuje úroveň vzdělávání a výchovy, o pokroku žáků jsou vedeny písemné záznamy. Objem znalostí a dovedností žáků sleduje z výsledků kontrolních prací (kontrolních diktátů, slohových prací a pololetních kontrolních prací), jejichž počet je pevně stanoven metodickými orgány, a prostřednictvím standardizovaných testů KALIBRO (vždy 5. a 9. ročníku). Tato činnost je analyzována a jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků jak směrem k jednotlivcům, tak k celé třídě.

Výroční zpráva o činnosti školy má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Seznamuje s výsledky analýzy vzdělávání a výchovy za uplynulý školní rok, informuje o organizování školních kol soutěží a o akcích pořádaných školou pro žáky a veřejnost. Žáci mají příležitost zúčastňovat se sportovních soutěží a olympiád v českém jazyce, matematice a zeměpisu. Nabídka zájmové činnosti ve škole je pestrá, děti mohou navštěvovat sportovní kroužky, kroužky informatiky, umělecky zaměřené kroužky a kroužek mladých reportérů a knihovníků. Uspokojivá je nabídka volitelných předmětů pro žáky sedmých až devátých tříd. Celkem je otevřeno po dvou předmětových alternativách v každém ročníku. Pozitivně jsou hodnoceny příležitostné aktivity školy pořádané pro děti v rámci mimoškolní činnosti a akce podporující tradice školy a obce.

Výuka sledovaných předmětů je realizována v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Kontrolní a informační systém je plně funkční, spolupráce metodických orgánů je neformální a přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávací práce. Personální zajištění výuky cizích jazyků není optimální. Použité metody a formy práce ve vyučování jsou voleny přiměřeně k typu hodin a věku žáků. Všichni žáci mají možnost uplatnit své zájmy v nabídce volitelných předmětů a zájmových kroužků, škola se vhodně prezentuje na veřejnosti. Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy s ohledem ke sledovaným předmětům hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Souběžně s orientační inspekcí proběhla tematická inspekce „Hodnocení realizace projektu PI – Informační gramotnost v rámci státní informační politiky ve vzdělávání“ a tematická inspekce „Prevence sociálně patologických jevů.“ Zjištění z těchto tematických inspekcí, které probíhaly i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003 a na webových stránkách ČŠI.

Prevence sociálně patologických jevů

Škola se v dané oblasti řídí Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

Ve škole je ustanoven metodik prevence, který prošel základním školením a průběžně se v dané oblasti vzdělává. Velmi dobrá je jeho spolupráce s vedením školy, všemi pedagogy i správními zaměstnanci školy.

K řešení dané problematiky vypracovává ve spolupráci s vedením školy Minimální preventivní program na jednotlivé školní roky. Jsou zde jasně vytyčeny cíle a konkrétní úkoly v jednotlivých oblastech. Akce v něm uvedené mají jednak cyklický charakter se zaměřením na jednotlivé věkové skupiny žáků nebo se jedná o jednorázové akce. Chybí však analýza minulého období a z ní vycházející opatření pro další práci. Minimální preventivní program byl projednán a přijat na pedagogické radě a je realizován všemi zaměstnanci. Problematika prevence sociálně patologických jevů je zahrnuta i do učiva jednotlivých předmětů příslušných ročníků.

Velmi dobrá je spolupráce školy s celou řadou subjektů, které se touto problematikou zabývají. Rodičovská veřejnost je rovněž informována na třídních schůzkách a prostřednictvím časopisu Naděje vydávaným školou ve spolupráci s dvěma obecními úřady.

Součástí prevence je i využívání volného času žáků širokou nabídkou zájmových útvarů a velkým množstvím jednorázových akcí v průběhu školního roku.

V posledních dvou letech škola řešila jeden případ požívání alkoholu a dva případy vzájemného fyzického napadení žáků.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že škola se danou problematikou pravidelně zabývá a aktivně vystupuje ve vyhledávání problémových žáků. Prevence vytváří ucelený systém.

Škola se problematikou zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 968/03-21 ze dne 10. 3. 2003.
3. Zahajovací výkaz školy.
4. Celoroční plán práce školy a vnitřní řád školy.
5. Organizační řád a provozní řády jednotlivých pracovišť.
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002.
7. Písemné podklady řídicí a kontrolní činnosti vedení školy.
8. Časově tematické plány sledovaných předmětů.
9. Písemné žakovské práce.
10. Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).
11. Kniha úrazů.

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů na 1. stupni není plně zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí (dvě vyučující nesplňují vyhláškou stanovenou kvalifikaci). Předmětům český jazyk, matematika a zeměpis na 2. stupni je vyučováno plně kvalifikovanými pedagogy. Výuce cizích jazyků se věnují učitelky bez odborné způsobilosti. V hospitovaných hodinách byl přístup všech učitelů k výuce velmi zodpovědný.

Materiálně-technické podmínky jako celek odpovídají potřebám daného typu školy. K dispozici jsou vynikající prostorové podmínky, možnost využívání venkovního areálu poskytuje žákům zázemí pro rekreační a sportovní využití. Vybavení školy vnitřním zařízením a didaktickou technikou je na standardní úrovni. Pozitivně je hodnoceno zřízení informačního centra, kam mají přístup jak žáci, tak i veřejnost.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou předmětem jednání a vzájemné spolupráce metodických orgánů 1. a 2. stupně. Kontrolní systém vedení školy je účinný, výsledky kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány a je sledována dlouhodobá analýza vývoje školy. Hodnocení práce pedagogů se řídí dle předem stanovených kritérií.

Hodnocení součásti školy – mateřské školy je ve všech aspektech velmi pozitivní.

Ve srovnání se závěry předcházející inspekce je možno konstatovat, že škola trvale vykazuje velmi dobré výsledky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

| Školní inspektoři | Titul, jméno a příjmení | Podpis |
|-------------------|-------------------------|------------|
| Vedoucí týmu | Mgr. Isabela Hobzová | |
| Členové týmu | Mgr. Olga Grossmannová | |
| | Mgr. Ivan Tuček | |

V Opavě dne 5. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 5. 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PaedDr. Leoš Tesárek

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

| Stupeň | Širší slovní hodnocení |
|------------------|---|
| Vynikající | Zcela mimořádný, příkladný. |
| Velmi dobrý | Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň. |
| Průměrný | Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň. |
| Pouze vyhovující | Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa. |
| Nevyhovující | Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu. |

| | |
|------------------------|--|
| Plní, je v souladu | Dodržuje, čerpá účelně, efektivně. |
| Neplní, není v souladu | Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně. |

Další adresáti inspekční zprávy

| Adresát | Datum předání/odeslání inspekční zprávy | Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI |
|--|---|--|
| Moravskoslezský kraj - KÚ odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117 702 18 Ostrava | 2003-05-30 | 145 71/03-5113 |
| Obecní úřad Raduň Poštovní 239 747 61 Raduň | 2003-05-30 | Předáno osobně. |

Připomínky ředitele školy

| Datum | Čj. jednacího protokolu ČŠI | Text |
|-------|-----------------------------|---------------------------|
| - | - | Připomínky nebyly podány. |

